

הסדרי פנסיה וגימלאות - כללי

נושא	עמ'	נושא	עמ'
סוגי הסדרים פנסיוניים, ביטוחים ומבטחים	4	תקנוני הקרנות והתגבשות זכויות	ז12
חובות כלליות של המבטח או הקרן	א8	ביצוע הפרשות, הפרות ותרופות	15
הסדרי פנסיה כלליים וחובות ביטוח והפרשה (אך ראה תרופות בהמשך) (3)ב8		שינוי זכויות, ערעורים וויתור	ח22
הגנה על כספי הפנסיה ושינוי מוטבים	ה8	פסיקה לענין חוק הגימלאות לעובדי המדינה ואחרים	ז22
קביעת זכויות (ראה גם בהמשך), הסכמי פרישה ופנסיה וביקורת שיפוטית	ח8(2)	שונות (ידועים בציבור; חזקת שיתוף; רציפות זכויות, הפניות ועוד)	27

תוכן הענינים המלא

נושא	עמ'	נושא	עמ'
סוגי הסדרים פנסיוניים, ביטוחים ומבטחים		הגנה על כספי הפנסיה ושינוי מוטבים	
מבוא	א2	הבעלות על כספים שהופרשו לביטוח מנהלים, והבעלות על הפוליסה (והפניות לענין פיצויי פיטורים)	ה8
ביטוח הדדי לעומת ביטוח מסחרי	4	כספי קופת גמל אינם ניתנים לעיקול להעברה או לשעבוד	ז8
הפיקוח על קרנות הפנסיה וחברות הביטוח	6	מתן הוראות לקרן במסגרת צוואה או באופן אחר ושאלת החלפתם של מוטבים או שאירים	ז8
האבחנה בין פנסית-יסוד לפנסיה-מקיפה	8		
חובות כלליות של המבטח או הקרן		קביעת זכויות, הסכמי פרישה ופנסיה וביקורת שיפוטית	
על קרן פנסיה מוטלות חובות מהמשפט הציבורי וחובות גילוי ותום לב מוגברות	א8	שעור נכות - קביעת ועדה רפואית של קרן וביקורת שיפוטית	ח8(2)
חובת מתן חשבונות על ידי מבטח פנסיוני	ב8	ביטול תוקף הסכמי פרישה מכוח רפורמת 2003 והתקנון האחד	י8
ידיעת החבר את תקנון הקרן וחקיקה פנסיונית - חובה וחזקה - הסתמכות ואחריות למצגי שווא	ב8(1)	הסכמי פרישה, גיל פרישה, פרישה מוקדמת והפליה	9
תחולת חוק החוזים האחידים?	ב8(2)	הסכמי פנסיה (פרשנות, רכיבי שכר פנסיוניים, ו"שכר קובע")	11
הסדרי פנסיה כלליים וחובות ביטוח והפרשה		ככלל מעביד אינו אחראי לשעור הפנסיה - אך הוא כן אחראי לתוקף הפוליסה?	ד12
צו הרחבה שיוורי בענין פנסיה לכלל המשק - הפניה לפרק 11.05	ב8(3)	ייצוג קיבוצי של גמלאים	ה12
צו ההרחבה בענין פנסית יסוד	ב8(3)	תקנוני הקרנות והתגבשות זכויות	
ההסכמים וצווי ההרחבה בדבר הנהגת פנסיה מקיפה בתעשייה - דברי הסבר והפניה	ג8	שינוי שיטת ו/או תנאי הפרישה והפנסיה (וגיבוש רוב?) הזכויות בעת הפרישה	ז12
ביצוע בקירוב של חובת הפרשה בלתי אפשרית	ג8	פרשנות תקנוני קרנות הפנסיה	ז12
החלפת סוג פנסיה או חסכון (פנסיה תקציבית, או פנסיה בקרן פנסיה, בחברת ביטוח או בקופת גמל) - בניגוד להוראת צו הרחבה או חוק	ד8	תקנות קופת פנסיה ואיסור חלקי על שינויים בהסכמים חוץ-תקנוניים או בנוהג	ד12

המשך תוכן הענינים

עמ'	נושא	עמ'	נושא
12	איסור הפליה בתקנון פנסיה	12	איסור הפליה בתקנון פנסיה
13	חברות בקרן פנסיה ומועד תחילת הביטוח	13	חברות בקרן פנסיה ומועד תחילת הביטוח
14	זכויות חברים שפרשו מהעבודה ומשכו את הכספים (וכתב ויתור)	14	זכויות חברים שפרשו מהעבודה ומשכו את הכספים (וכתב ויתור)
	ביצוע הפרשות, הפרות ותרופות		ביצוע הפרשות, הפרות ותרופות
15	הניכויים וההפרשות לקופות הפנסיה	15	הניכויים וההפרשות לקופות הפנסיה
23	תרופות בשל אי-העברת הפרשות פנסיוניות וביטוח - כלפי מעביד (וכן טענות התיישנות של מעביד כנגד עובד, והודעת צד ג' של מעביד לקופת גמל)	23	תרופות בשל אי-העברת הפרשות פנסיוניות וביטוח - כלפי מעביד (וכן טענות התיישנות של מעביד כנגד עובד, והודעת צד ג' של מעביד לקופת גמל)
24	אחריות קופת גמל בגין אי-העברת הפרשות על ידי מעביד (סעי' 19א(ד) ואילך לחוק הגנת השכר, חובת תום הלב, וטענת התיישנות של קופה בקשר להפרשות עבר)	24	אחריות קופת גמל בגין אי-העברת הפרשות על ידי מעביד (סעי' 19א(ד) ואילך לחוק הגנת השכר, חובת תום הלב, וטענת התיישנות של קופה בקשר להפרשות עבר)
24	התיישנות תביעות כנגד קופה (או מעביד החייב בפנסיה תקציבית) בקשר לזכאות לפנסיה ובקשר לשכר הקובע לפנסיה (וקיזוז חוב ישן מקצבה)	24	התיישנות תביעות כנגד קופה (או מעביד החייב בפנסיה תקציבית) בקשר לזכאות לפנסיה ובקשר לשכר הקובע לפנסיה (וקיזוז חוב ישן מקצבה)
27	תרופות בשל אי-העברת תשלומים לקרן השתלמות	27	תרופות בשל אי-העברת תשלומים לקרן השתלמות
	שינוי זכויות, ערעורים וויתור		שינוי זכויות, ערעורים וויתור
36	שינוי פנסיית נכות - בדיקות רפואיות מאוחרות	36	שינוי פנסיית נכות - בדיקות רפואיות מאוחרות
37	ערעור בפני מוסד פנימי בקרן פנסיה - הגבלת מועדים	37	ערעור בפני מוסד פנימי בקרן פנסיה - הגבלת מועדים
37	ערעורים על החלטות קרן	37	ערעורים על החלטות קרן
40	הוצאות משפט בהתדיינות עם קופת גמל	40	הוצאות משפט בהתדיינות עם קופת גמל
41	איסור לוותר על זכויות פנסיה וגימלאות	41	איסור לוותר על זכויות פנסיה וגימלאות

הפניות:

לענין פיצויי הלנת תשלומי פנסיה וגימלאות, ראה חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958, ופסיקה לפיו, בפרקים 10.3 לקובץ ואילך.

לאבחנה בין פרישה לפנסיה לבין פיטורים והתפטרות, ראה בפרק 10.10.1, תחת הכותרת "פקיעה מוסכמת של חוזה העבודה - להבדיל מפיטורים או התפטרות". פסיקה והוראות חוק לענין שאלת הזכאות לפיצויי פיטורים בפרישה לפנסיה, ראה בפרק 10.10 לקובץ, העוסק בזכאות לפיצויי פיטורים.

לענין היקף סמכות ביה"ד בתביעות לפנסיה, ראה את הפסיקה בפרק 10.15.01 לקובץ (ראה שם תחת הכותרת "תנאי עבודה" אשר נועדו להתבצע לאחר סיום העבודה"), ותחת הכותרת

(המשך בעמוד 2)

הסדרי פנסיה וגימלאות - כללי

"סכסוכים מסויימים של קופות גמל - סעי' 24(א)(3) לחוק"; וכן את סעיפי חוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט - 1969, בפרק 10.15 לקובץ.

לענין חובתה של "קופת גמל", כהגדרתה בחוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958, לקבל תשלומים, ראה החוק ופסיקה לפיו בפרק 10.3 לקובץ.

וראה מ. גולדברג - ביטוח עובדים בקרנות הפנסיה - היבטים משפטיים, **שנתון משפט העבודה** ג' (התשנ"ב - 1992) עמ' 93, בעמ' 102; חנה הרדוף, זכויות בקופות גמל (1997); יורם מרגליות, "אפליה בהסדרי החיסכון הפנסיוני ופתרונה המוצע", **משפטים**, כרך לא, עמ' 529 (2001); יהודה כהנא, ספר ביטוח החיים, הפנסיה והגמל בישראל (1998).

הסדרי פנסיה וגימלאות - כללי

מבוא

בע"ע 600029/97, אליאב ואח' - קרן מקפת, מרכז לפנסיה ותגמולים, אגודה שיתופית בע"מ¹, נכתבו על ידי נשיא בית הדין לעבודה, השופט ס. אדלר, הדברים הבאים:

"בהעדר חוק פנסיה כללית מורכב מערך הביטוח הפנסיוני במדינת ישראל משלושה רבדים:

הרובד הראשון והבסיסי - הנו רובד סטטוטורי המעוגן בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה - 1995. מדובר בכיטוח חובה ממלכתי המבטיח קצבת זקנה לכל תושב;

(המשך בעמוד 3)

1 ע"ע 600029/97, אליאב ואח' - קרן מקפת, מרכז לפנסיה ותגמולים, אגודה שיתופית בע"מ; פד"ע כרך לו, עמ' 721; ניתן ביום 30.5.02, ופורסם באתר www.court.gov.il, בסעי' 5 לפסק דינו של הנשיא דאז, ס. אדלר (עתירה כנגד פסק הדין נדחתה ביום 8.2.06 - בג"ץ 6460/02).